

AL-7488

Seat No. _____

M. Com. (Part - II) Examination

March / April - 2016

2-7-1 : Advance Management Accounting - I
(New Course)

Time : 3 Hours]

[Total Marks : 100

સૂચના : (૧) આ પ્રશ્નપત્રમાં પાંચ પ્રશ્નો છે.

(૨) પ્રશ્નની જમણી બાજુ દર્શાવેલ અંક પ્રશ્નના કુલ ગુણ દર્શાવે છે.

૧ અમીત લિ. પાંચ વર્ષનાં અંદાજિત આયુષ્વાળી બે યોજનાઓ વચ્ચે પસંદગી ૨૦
કરવા માંગે છે. નીચે પ્રમાણે વિગતો મળેલ છે :

વિગત	યોજના "A" રૂ.	યોજના "B" રૂ.
શરૂઆતનું મૂડી રોકાણા	૧,૦૪,૦૦૦	૧,૬૪,૦૦૦
કરવેરા બાદનો નફો:		
પ્રથમ વર્ષ	૧૦,૦૦૦	૧૫,૦૦૦
બીજું વર્ષ	૧૫,૦૦૦	૨૦,૦૦૦
ગીંજું વર્ષ	૨૦,૦૦૦	૨૫,૦૦૦
ચોથું વર્ષ	૨૫,૦૦૦	૩૦,૦૦૦
પાંચમું વર્ષ	૩૫,૦૦૦	૪૦,૦૦૦
પાંચમા વર્ષ પછી ભંગાર કિંમત	૫,૦૦૦	૧૫,૦૦૦

નીચેની પદ્ધતિઓને આધારે ઉત્તમ પ્રોજેક્ટ પસંદ કરો:

- (૧) પરત આપ સમય
- (૨) ચોખ્યું વર્તમાન મૂલ્ય
- (૩) નફાકારકતાનો આંક
- (૪) સરેરાશ / હિસાબી વળતર દર.

કંપની પાસે અમયાદિત ભંડોળ હોય ત્યારે ક્યો પ્રોજેક્ટ (યોજના) ઉત્તમ ગણાય ?

૧૧%નાં દરે રૂ.૧નું વર્તમાન મૂલ્ય નીચે મુજબ છે :

વર્ષ:	૧	૨	૩	૪	૫
ચોખ્ખું વર્તમાન મૂલ્ય:	૦.૮૦૧	૦.૮૧૨	૦.૭૩૧	૦.૬૫૮	૦.૫૮૩

અથવા

૧ પદમ લિમિટેડનાં ૨૦૧૩-૧૪ અને ૨૦૧૪-૧૫નાં વર્ષનાં પાકાં સરવૈયાં અને ૨૦
નફા-નુકસાન ખાતાં નીચે મુજબ છે:

જવાબદારીઓ	૩૧-૩-૧૪	૩૧-૩-૧૫	મિલકતો	૩૧-૩-૧૪	૩૧-૦૩-૧૫
	રૂ.	રૂ.		રૂ.	રૂ.
ઇક્સિટી શેરમૂડી	૧,૫૦,૦૦૦	૧,૫૦,૦૦૦	કાયમી મિલકતો	૪,૧૦,૦૦૦	૩,૬૦,૦૦૦
પ્રેફરન્સ શેરમૂડી	૫૦,૦૦૦	૫૦,૦૦૦	સ્ટોક	૬૦,૦૦૦	૧,૨૦,૦૦૦
અનામત ભંડોળ	૨૦,૦૦૦	૪૦,૦૦૦	દેવાદારો	૮૦,૦૦૦	૧,૬૦,૦૦૦
નફા-નુકસાન ખાતું	૨૮,૦૦૦	૪,૦૦૦	રોકડ/બેન્ક	૬૦,૦૦૦	૪,૦૦૦
ડિબેન્ચર્સ	૨,૨૦,૦૦૦	૧,૬૦,૦૦૦	પ્રાથમિક ખર્ચ	૬,૦૦૦	૬,૦૦૦
બેન્ક ઓવરાફાસ્ટ	-	૪૦,૦૦૦			
લેણદારો	૬૦,૦૦૦	૧,૮૦,૦૦૦			
કરવેરાની					
જોગવાઈ	૬૮,૦૦૦	૨૬,૦૦૦			
સૂચિત ડિવિડન્ડ	૨૦,૦૦૦	૩૦,૦૦૦			
	૬,૧૬,૦૦૦	૬,૮૦,૦૦૦		૬,૧૬,૦૦૦	૬,૮૦,૦૦૦

નફો-નુકસાન ખાતા

ઉધાર

જમા

વિગતો	૨૦૧૩-૧૪	૨૦૧૪-૧૫	વિગતો	૨૦૧૩-૧૪	૨૦૧૪-૧૫
	રૂ.	રૂ.		રૂ.	રૂ.
ડિબેન્ચર બાજ	૪,૮૦૦	૮,૬૦૦	બાકી આગળ		
સંચાલકોની ફી	૨૦,૦૦૦	૬૦,૦૦૦	લાયા	-	૨૮,૦૦૦
કરવેરાની			વર્ષ દરમ્યાનનો		
જોગવાઈ	૬૮,૦૦૦	૨૬,૦૦૦	નફો (ઘસારો		
સૂચિત ડિવિડન્ડ	૨૦,૦૦૦	૩૦,૦૦૦	બાદ કર્યા		
સામાન્ય અનામત			પદ્ધિનો)	૧,૬૦,૮૦૦	૧,૨૧,૬૦૦
ખાતે લઈ ગયા	૨૦,૦૦૦	૨૦,૦૦૦			
બાકી આગળ					
લઈ ગયા	૨૮,૦૦૦	૪,૦૦૦			
	૧,૬૦,૮૦૦	૧,૪૮,૬૦૦		૧,૬૦,૮૦૦	૧,૪૮,૬૦૦

વેચાણઃ ૨૦૧૩-૧૪ રૂ. ૧૨,૦૦,૦૦૦ અને ૨૦૧૪-૧૫ : રૂ. ૧૦,૦૦,૦૦૦

ચોખ્ખી સરેરાશ રોકાયેલી મૂડી પર વળતરનો દર શોધો.

૨ (અ) રાજકુમાર કંપની લિ.નાં વાર્ષિક હિસાબોમાંથી નીચેની માહિતી પ્રાપ્ત ૧૦
થાય છે.

	રૂ.
રૂ. ૨૦નો એક એવા ૨૦૦૦ ઈક્વિટી શેર	૪૦,૦૦૦
સામાન્ય અનામત	૪૦,૦૦૦
૧૫%ની લાંબાગાળાની લોન	૬૦,૦૦૦
કરવેરા પહેલાનો નફો	૨૮,૦૦૦
કરવેરા	૧૬,૮૦૦
તો ગણતરી કરો :	

- (૧) રોકાયેલી મૂડી પર વળતર
- (૨) શેરહોલ્ડરનાં ભંડોળ પર વળતર.

(બ) નીચે આપેલી માહિતી પરથી સચીન અને સહેવાગ કંપની લિ.નો કુલ ૧૦ રોકાયેલી મૂડી પરનો વળતરનો દર શોધો.

વિગત	સચીન કં. લિ.	સહેવાગ કં.લિ.
વર્ષ દરમ્યાન કુલ વેચાણ	રૂ. ૨,૭૫,૦૦૦	?
કુલ મિલકતો	?	રૂ. ૪૨,૫૦૦
વેચાણ પર ચોખ્ખો નફો	૪%	૧૬%
ઉથલો	૬ ગણો	?
વેચાણ પર કાચા નફાનો દર	૩૮%	રૂ. ૪૬૮૦ (૨૫%)

અથવા

૨ (અ) મુનાફ પટેલ કંપની લિ. સમક્ષ નીચે મુજબના બે પ્રોજેક્ટ અંગે દરખાસ્ત છે. ૧૦ બેમાંથી જેમાં ઓછું જોખમ હોય તે પ્રોજેક્ટ પસંદ કરવા કંપનીનાં ઉચ્ચ સંચાલકોએ સુચના આપી છે. તો તમે તમારો નિર્ણય જણાવો.

પ્રોજેક્ટ - A		પ્રોજેક્ટ - B	
અંદાજીત ચોખ્ખો રોકડ પ્રવાહ રૂ.	સંભાવના	અંદાજીત ચોખ્ખો રોકડ પ્રવાહ રૂ.	સંભાવના
૪,૦૦૦	૦.૩	૨,૦૦૦	૦.૨
૬,૦૦૦	૦.૪	૪,૦૦૦	૦.૨
૮,૦૦૦	૦.૩	૬,૦૦૦	૦.૨
		૮,૦૦૦	૦.૨
		૧૦,૦૦૦	૦.૨

(બ) શેખ કંપની લિ. નિર્ણય લેવા માંગે છે કે વસ્તુ 'A' નો સ્ટોક કે વસ્તુ 'B'નો સ્ટોક કરવો. તે બેમાંથી કોઈ પણ એક જ વસ્તુનો એકી સાથે સ્ટોક કરી શકે છે. જો તે વસ્તુ 'A' નો સ્ટોક કરે અને સફળતા મળે તો રૂ. ૩૦૦નો ફાયદો થાય છે અને નિષ્ણલતા મળે તો રૂ. ૬૦૦નું નુકસાન જાય છે. જ્યારે 'B' નો સ્ટોક કરે અને સફળતા મળે તો રૂ. ૫૦૦નો નફો થાય તેમ છે અને નિષ્ણલતા મળે તો રૂ. ૪૦૦નું નુકસાન જાય છે. જો 'A'ની સફળતાની સંભાવના ૦.૮૦ અને 'B' ની સફળતાની સંભાવના ૦.૬૦ હોય તો નિર્ણયવૃક્ષ દોરીને કંપનીએ કયો વિકલ્પ પસંદ કરવો જોઈએ.

૩ એક કારખાનામાં સંકલિત હિસાબી પદ્ધતિના આધારે ચોપડા રાખવામાં આવે છે. ૨૦ નીચે આપેલી માહિતી પરથી ખાતાવહીમાં નિયંત્રણ ખાતાંઓ તૈયાર કરો અને ૩૧/૦૩/૨૦૧૫ના રોજનું કાચું સરવૈયું તૈયાર કરો.

તા. ૧-૪-૨૦૧૪ના રોજ ખાતાની બાકીઓ રૂ.

શેરમૂરી ૧,૫૦,૦૦૦

અનામતો ૩૭,૫૦૦

પરચૂરણ દેવાદારો ૩૦,૦૦૦

પ્લાન્ટ અને યંત્રો ૧,૮૭,૫૦૦

પરચૂરણ લેણાદારો ૪૫,૦૦૦

બેક ઓવરસ્ટ્રાફિટ ૬૦,૦૦૦

કાચો માલ ૭૫,૦૦૦

વર્ષ દરમિયાનના વ્યવહારો :

કાચો માલની ખરીદી ૧,૨૦,૦૦૦

ઉત્પાદન વિભાગોને પૂરો પાઠેલો કાચોમાલ ૧,૫૦,૦૦૦

તા. ૩૧/૩/૨૦૧૫ના રોજ કાચોમાલનો સ્ટોક ૩૬,૦૦૦

પ્રત્યેક મજૂરી ચૂકવેલ ૧,૪૨,૦૦૦

પ્રત્યેક મજૂરી ઉત્પાદન ખાતે ઉધારેલ ૧,૩૬,૫૦૦

કારખાના પરોક્ષ ખર્ચ ચૂકવેલ ૧,૩૧,૨૫૦

કારખાના પરોક્ષ ખર્ચ ઉત્પાદન ખાતે ઉધારેલ ૧,૩૬,૫૦૦

વેચાણ વિતરણ ખર્ચ ૧૫,૦૦૦

તૈયાર માલનો સ્ટોક ઉત્પાદન ખાતેથી (મૂળ કિંમતે) ૨,૮૬,૫૦૦

તૈયાર માલનું વેચાણ (વેચાણ કિંમતે) ૪,૨૬,૦૦૦

લેણાદારોને ચૂકવ્યા ૧,૨૭,૫૦૦

દેવાદારો પાસેથી મળ્યા ૪,૫૦,૦૦૦

અથવા

૩ ધોની કંપની લિ.ના પડતરના ચોપડામાં તા. ૧/૪/૨૦૧૪ના રોજની કેટલીક ૨૦
બાકીઓ નીચે મુજબ હતી.

	ઉધાર બાકી	જમા બાકી
ચાલુકામ ખાતાવહી નિયંત્રણ ખાતુ	૫૨,૦૦૦	-
તૈયાર માલ ખાતાવહી નિયંત્રણ ખાતુ	૨૩,૦૦૦	-
કારખાન શિરોપરી ખર્ચ ખાતું	૪૦૦	-
વહીવટી શિરોપરી ખર્ચ ખાતું	૩૦૦	-
માલસામાન ખાતાવહી નિયંત્રણ ખાતુ	૧૧,૪૦૦	-
સામાન્ય ખાતાવહી નિયંત્રણ ખાતુ	-	૮૭,૩૦૦
	૮૭,૩૦૦	૮૭,૩૦૦

વર્ષ દરમિયાન વ્યવહારો નીચે મુજબ છે:

વિગત	રૂ.
પ્રત્યેક મજૂરી	૭૫,૦૦૦
પરોક્ષ કે આડકતરી મજૂરી	૫,૦૦૦
ઉત્પાદન ખાતે વસૂલ કરેલ કારખાના ખર્ચ	૨૨,૦૦૦
ઉત્પાદન ખાતે વસૂલ કરેલ વહીવટી ખર્ચ	૧૨,૦૦૦
ઉત્પાદન અંગે આપેલ માલસામાન	૪૬,૦૦૦
વર્ષ દરમિયાન થયેલ તૈયાર માલની પડતર	૧,૮૦,૦૦૦
વેચેલ તૈયાર માલ-પડતર કિંમત	૧,૬૦,૦૦૦
માલસામાનની ખરીદી	૫૦,૦૦૦
કારખાનામાં રિપેર ઓર્ડર માટે મોકલેલ માલસામાન	૨,૦૦૦
ઉત્પાદન માટે પૂરા પાડેલા માલસામાનનું આવકમાલ ગાડાભાડું	૮,૦૦
કારખાના પરોક્ષ ખર્ચ	૧૪,૪૦૦
વહીવટી પરોક્ષ ખર્ચ	૧૧,૭૦૦
વેચાણ	૨,૧૦,૦૦૦

કંપનીના પડતરના ચોપડામાંથી મેળવેલ ઉપરોક્ત માહિતી પરથી પડતર ખાતાવહીમાં જરૂરી નિયંત્રણ ખાતાં બનાવો. અને તા. ૩૧/૩/૨૦૧૫ના રોજનું કાચું સરવૈયું તૈયાર કરો.

૪ (અ) આંતરપેઢી તુલનાનાં ફાયદા અને મર્યાદાઓ જણાવો. ૧૦

(બ) મિલકત-દેવા સંચાલન માટેના અભિગમો સમજાવો. ૧૦

અથવા

૪ (અ) પડતર અંકુશની વિવિધ પદ્ધતિઓ સમજાવો. ૧૦

(બ) સમાન પડતર કેવી રીતે દાખલ કરી શકાય ? વિગતે ચર્ચો. ૧૦

૫ ટૂંકનોંધ લખો : (કોઈ પણ ચાર) ૨૦

(૧) મૂડી પડતરનું મહત્વ

(૨) મૂલ્ય વૃદ્ધિનું પત્રક તૈયાર કરવામાં રહેલી મુશ્કેલીઓ

(૩) કાર્યશક્તિ સંચાલન

(૪) પ્રોફેસર રોબર્ટ કલાનનું મેનેજમેન્ટ ટુલ

(૫) ગુમાવેલ તકોની પડતર

(૬) નિર્ણયવૃક્ષ પદ્ધતિ

(૭) એમ.એમ. અભિગમ અને આબિટ્રેજ પ્રક્રિયા.

ENGLISH VERSION

Instructions :

- (1) There are five questions in this paper.
- (2) Figures to the right indicate full marks of the question.

1 Amit Ltd. wants to select a project out of two project **20** having 5 years of estimated life. Following information is available.

Particulars	Project 'A'	Project 'B'
Initial Investment	1,05,000	1,65,000
Profit after tax		
First Year	10,000	15,000
Second Year	15,000	20,000
Third Year	20,000	25,000
Fourth Year	25,000	30,000
Fifth Year	35,000	40,000
Estimated Scrap value after fifth year	5,000	15,000

Select the best project as per the following method :

- (1) Pay-Back Period
- (2) Net Present Value
- (3) Profitability Index
- (4) Average / Rate of Return.

With project can be considered the best when the company has unlimited funds ? The present value of Re. 1 @ 11% is as under. State the reasons for difference if any.

Year	1	2	3	4	5
Net Present Value	0.901	0.812	0.731	0.659	0.593

OR

1 Balance Sheets and Profit and Loss Accounts of Padam **20**
Ltd. for the years 2013-14 and 2014-15 are as under :

Liabilities	31.3.14 Rs.	31.3.15 Rs.	Assets	31.3.14 Rs.	31.3.15 Rs.
Equity share capital	1,50,000	1,50,000	Fixed Assets	4,10,000	3,90,000
Preference share capital	50,000	50,000	Stock	60,000	1,20,000
Reserve Fund	20,000	40,000	Debtors	80,000	1,60,000
Profit and Loss A/c.	28,000	4,000	Cash/Bank	60,000	4,000
Debentures	2,20,000	1,60,000	Preliminary Expenses	6,000	6,000
Bank Overdraft	-	40,000			
Creditors	60,000	1,80,000			
Provision for Taxation	68,000	26,000			
Proposed Dividend	20,000	30,000			
	6,16,000	6,80,000		6,16,000	6,80,000

Dr.	Profit and Loss Accounts				Cr.
	Particulars	2013-14	2014-15	Particulars	
	Rs.	Rs.		Rs.	Rs.
Interest on Debenture	4,800	9,600	Balance C/d.	-	28,000
Director's Fee	20,000	62,000	Profit during the year (after depreciation)	1,60,800	1,21,600
Provision for Taxation	68,000	26,000			
Proposed Dividend	20,000	30,000			
Provisions for General Reserve	20,000	20,000			
Balance c/d	28,000	4,000			
	1,60,800	1,49,600		1,60,800	1,49,600

Sales : 2013-14 : Rs. 12,00,000 and 2014-15 : Rs. 10,00,000. Find out the Rate of Return on Net Average Capital Employed.

2 (a) The following information is found from the annual accounts of Rajkumar Company Ltd. 10

Particulars	Rs.
2000 equity share of Rs. 20	40,000
Reserve fund	40,000
15% Long term loan	60,000
Profit before Tax	28,000
Tax	16,800

Calculate the following :

- (1) Rate of Return on capital employed
- (2) Rate of Return on owner's capital employed.

(b) Find out the Rate of return of capital employed 10
 from the following information of Sachin and Sehwag
 Company Ltd. :

Particulars	Sachin Co. Ltd.	Sehwag Co. Ltd.
Total Annual Sales	Rs.2,75,000	?
Total Assets	?	Rs. 42,500
Rate of net profit on sales	4%	19%
Turn over	6 times	?
Rate of gross profit on sales	38%	Rs. 4680 (25%)

OR

2 (a) There are following two project proposals before 10
 Manaph Patel Company Ltd. The instruction are given
 by the higher authorities of the company to select only
 those proposals which have less risk factor. State your
 own decisions.

Project A		Project B	
Estimated Net cash flow Rs.	Probability	Estimated Net Rs. cash flow Rs.	Probability
4000	0.3	2,000	0.2
6000	0.4	4,000	0.2
8000	0.3	6,000	0.2
		8,000	0.2
		10,000	0.2

(b) Shaikh Company Ltd. wants to take decision about 10 whether product 'A' or 'B' as to be stocked. Any one product can be stocked out of these two products at a time. If it stocks products 'A' and get success, the profit would be Rs. 300 and if it gets failure, the loss would be Rs. 600 while if it stocks product 'B' and gets success, the profit would be Rs. 500 and if it gets failure, the loss would be Rs. 400. If the probability of success is 0.80 for 'A' and the probability of success for product 'B' is 0.60, draw a decision tree and state which alternative the company should take ?

3 In a factory the Account Books are maintained in 20 integrated system. From the below information prepare control accounts in the Cost Ledger and Trial Balance as on 31st March 2015 :

Ledger Balance as on April 1, 2014 were	Rs.
Share Capital	1,50,000
Reserve	37,500
Sundry Debtors	30,000
Plant and Machinery	1,87,500
Sundry Creditors	45,000
Bank Overdraft	60,000
Raw Materials	75,000

Transaction during the year :

Raw materials purchase 1,20,000
 Raw material provided to production Department... 1,50,000
 Raw materials in hand 31st March, 2015 39,000
 Direct Wages 1,42,000
 Direct wages charged to production 1,39,500
 Production overhead 1,31,250
 Production overhead charged to production 1,39,500
 Selling and distribution overhead 15,000
 Finished goods-production (at cost) 2,86,500
 Finished goods-sales (at selling price) 4,29,000
 Payment to creditors 1,27,500
 Receipts from Debtors 4,50,000

OR

3 Some balance in the Cost ledger of Dhoni Company Ltd. **20**
as on 1.4.2014.

Particulars	Debit Rs.	Credit Rs.
Work in progress ledger control A/c.	52,000	-
Finished goods ledger control A/c.	23,000	-
Factory overheads A/c.	500	-
Administration overhead A/c.	300	-
Stores ledger control A/c.	11,500	-
General ledger control A/c.	-	87,300
	87,300	87,300

Transactions incurred during the year are as below:

Particulars	Rs.
Direct Labour	75,000
Indirect Labour	5,000
Factory expenses recovered in production A/c.	22,000
Administration expenses recovered in production A/c.	12,000
Materials issued for production	49,000
Cost of finished good during year	1,80,000
Cost of goods sold	1,90,000
Purchase of materials	50,000
Material issued in factory for repairing.....	2,000
Cartage inward of the materials issued for production	800
Administrative overheads	11,700
Factory overheads	14,500
Sales	2,10,000

Prepare necessary Control Accounts in the cost ledger from the above information received from the cost ledger of the company and prepare Trial Balance of Dhoni Company Ltd. as on 31.3.2015.

4 (a) Explain the merits and demerits of inter-firm comparison. 10
(b) Explain the approaches of assets-liability management. 10

OR

4 (a) Explain different methods of Cost Control. 10
(b) How to apply uniform costing ? Discuss in detail. 10

5 Write short notes : (any four) **20**

- (1) Importance of cost of capital
- (2) Difficulties to prepare a statement of value added
- (3) Capacity management
- (4) Management tool of professor Robert Kaplan
- (5) Cost of lost opportunities
- (6) Decision Tree Method
- (7) M.M. Approach and Arbitrage Process.
